

***PLAN PRACY
Z ZAKRESU
DORADZTWA ZAWODOWEGO
W ZESPOLE SZKÓŁ w CHOJNICACH***

ROK SZKOLNY 2019/2020

**PEDAGOG SZKOLNY
mgr Wiesława Wilk**

PODSTAWOWE AKTY PRAWNE REGULUJĄCE FUNKCJONOWANIE WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO:

- ♣ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)
 - ♣ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 nr 61, poz. 624 z późn. zm.).
 - ♣ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. z 2002 r. nr 15, poz. 142 z późn. zm.)
 - ♣ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt. 11 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.)
 - ♣ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. Na podstawie art. 47 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz.59 i 949) 1 pkt. 3lit. C i pkt. 4. art. 109 ust.1 pkt. 7
 - ♣ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 20 lutego 2004 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do publicznych przedszkoli, szkół oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych. Na podstawie art. 22 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329, z późn. zm.).
 - ♣ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym. Na podstawie art. 127 ust.19 pkt. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949) (Dz U.z 2019 r.poz. 325)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 roku w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019r. poz. 325)**

WSTĘP

W procesie edukacji doradztwo i orientacja zawodowa wpisują się w plan wychowawczy szkoły. Do funkcji doradztwa zawodowego zalicza się: kierowanie, doradzanie, sugerowanie, pomaganie w wyborze takiej ścieżki edukacyjno-zawodowej, która zagwarantuje pełny rozwój osobowy, czyli samorealizację. Dlatego też **zadaniem doradztwa zawodowego w szkole jest pomoc uczniom w przygotowywaniu się do trafnego wyboru szkoły wyższej i odpowiedniego zawodu.** Charakter doradztwa zawodowego sprowadza się do tego, że w pełni jest respektowana i doceniana autonomia i indywidualność jednostki. W oparciu o uzyskaną wiedzę na temat posiadanych cech charakteru, zdolności, zainteresowań, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia przedstawia się uczniowi informacje o możliwościach dalszego kształcenia i wyboru zawodu.

CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU

Program został opracowany przez pedagoga szkolnego z przygotowaniem z zakresu doradztwa zawodowego i będzie realizowany w wymiarze 11 godzin tygodniowo.

W ciągu tego roku szkolnego realizowane będą między innymi następujące zadania :

- Prowadzenie zajęć psycho-edukacyjnych z zakresu:
 - zdolności i umiejętności uczniów szkoły
 - cech osobowości i zainteresowania uczniów
 - motywacji – zachęcanie do pracy nad sobą
 - radzenia sobie ze stresem czy niepowodzeniami szkolnymi
 - poznawania siebie, swoje mocne i słabe strony, zainteresowania, zdolności, predyspozycje, czynniki, jakie należy brać pod uwagę przy wyborze przyszłego zawodu i szkoły,
 - zapoznawania z zawodami istniejącymi na rynku pracy – uczniowie poznają jakie czynności wykonuje osoba reprezentująca dany zawód, jakie są wymagania, czy przeciwwskazania zdrowotne.

- Zorganizowanie wyjścia na dni przedsiębiorczości.
- Przygotowanie oferty szkół, kierunków kształcenia, zasad naboru, folderów, broszur, pokazów multimedialnych.
- Przeprowadzenie konsultacji indywidualnych z uczniami i rodzicami.
- Zorganizowanie spotkania z zawodowym doradcą oraz pracownikiem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
- Pomoc wychowawcom klas oraz nauczycielom przedmiotów w realizacji zagadnień orientacji zawodowej, poprzez udostępnianie materiałów, ankiet i scenariuszy spotkań z młodzieżą oraz rodzicami.
- Dopuszczenie warsztatu pracy pedagoga w merytoryczne pomoce : zeszyty ćwiczeń, ankiety, filmy, programy ,etc.
- Zorganizowanie spotkania z przedstawicielami zawodów i absolwentami szkoły.
- Wskazywanie osobom zainteresowanym źródeł informacji na poziomie regionalnym, ogólnokrajowym czy europejskim na temat rynku pracy, trendów rozwojowych, alternatywnych możliwości kształcenia.

PROGRAM REALIZOWANY BĘDZIE W TRZECH BLOKACH TEMATYCZNYCH:

Zadaniem modułu I jest stworzenie uczniom warunków do lepszego poznania swojej osobowości i odpowiedzi na pytania:

- a) Jakie są moje mocne i słabe strony?
- b) Co lubię w sobie najbardziej?
- c) Co mnie naprawdę pasjonuje?
- d) Jaki jest mój system wartości, zainteresowania, zdolności i umiejętności?

W module II uczniowie szukają odpowiedzi na pytania:

- a) W jakich dziedzinach życia gospodarczego i społecznego widzę siebie w przyszłości?
- b) Jaki zawód uważam za najbardziej interesujący?
- c) Co według mnie znaczy „dobra praca”? Praca jako wartość.
- d) Jakie warunki musi spełniać taka praca?

W module III uczniowie powinni znaleźć odpowiedzi na pytania:

- a) Jaką wybrać szkołę?
- b) Czym kierować się przy wyborze szkoły? Jakie są zawody przyszłości?
- c) Jaki jest współczesny rynek pracy?
- d) Co warto wiedzieć o szkołach zawodowych?
- e) Gdzie mogę uzyskać pomoc w wyborze kierunku dalszego kształcenia?

CELE PROGRAMU

- Przygotowanie uczniów do świadomego wyboru zawodu zgodnie z ich zainteresowaniami i możliwościami.
- Kształtowanie postawy przedsiębiorczości i aktywności wobec pracy (aktywizacja zawodowa).
- Rozbudzanie aspiracji zawodowych i motywowanie do działania.
- Kształtowanie umiejętności analizowania swoich cech osobowości w aspekcie wyboru zawodu.

- Dostarczanie informacji o zawodach, wymaganiach rynku pracy, o systemie szkolnictwa ponadpodstawowego.
- Kształtowanie umiejętności pracy w zespole, komunikatywności i zaangażowania.
- Kształtowanie szacunku do pracy.
- Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji.

ZADANIA PRZY REALIZACJI PROGRAMU

- Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych przez pedagogów szkolnych, wychowawców klasowych oraz nauczycieli przedmiotów.
- Wskazywanie osobom zainteresowanym (młodzieży, rodzicom, nauczycielom) źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji na temat ofert szkół.
- Udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom (konsultacje indywidualne).
- Prowadzenie grupowych zajęć aktywizujących, wspierających uczniów w świadomym planowaniu kariery i podjęciu roli zawodowej.
- Kierowanie w sprawach trudnych, do specjalistów: doradców zawodowych w Poradniach Psychologiczno-Pedagogicznych i urzędach pracy.
- Współpraca z instytucjami wspierającymi (poradnie psychologiczno –pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy, itp.)
- Organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych zawodów, pracodawcami i doradcami zawodowymi.
- Pomoc uczniom w podejmowaniu decyzji dotyczącej wyboru szkoły, dalszego kierunku kształcenia czy zawodu.

FORMY REALIZACJI

1. Poradnictwo zawodowe w ramach pracy z uczniami obejmuje:

- Poznawanie siebie.
- Autodiagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych.
- Analizę potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na rynku pracy.
- Indywidualną pracę z uczniami mającymi problemy z wyborem szkoły i zawodu.
- Pomoc w planowaniu rozwoju zawodowego.
- Konfrontowanie samooceny uczniów z wymaganiami szkół i zawodów.
- Pomoc w wyborze i nabywaniu kwalifikacji zawodowych.
- Przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych.

Poznawanie słabych i mocnych stron:

- ankieta lub inna forma ewaluacyjna (zainteresowania, umiejętności, zdolności, osobowość zawodowa, temperament).
- Jaki naprawdę jestem? Poznaj samego siebie.
- Moja przyszłość – kim chcę być? Predyspozycje zawodowe.
- Przygotowanie do zmian w życiu człowieka w kontekście planowania kariery (motywacja, praca w zespole).
- Świat zawodów, kwalifikacje i kompetencje na rynku pracy.

Poznanawanie zawodów przyszłości:

- System edukacji w Polsce, cele edukacyjne i zawodowe.
- Współczesny rynek pracy, ja na obecnym rynku pracy.
- Praca jako wartość.
- Dokumenty aplikacyjne.
- Autoprezentacja.
- Co warto wiedzieć o zawodach.
- Alternatywne drogi dojścia do zawodu.

Planowanie kariery zawodowej uwzględnia:

- zdolności i umiejętności,
- zainteresowania i motywację,
- osobowość zawodową,
- predyspozycje zawodowe,
- osiągnięcia szkolne,
- stan zdrowia.

2. Praca z nauczycielami obejmuje realizację programu i wspólne nakreślenie dalszego kierunku pracy z rodzicami i młodzieżą.

- Zapoznanie z programem.
- Diagnoza klasy.
- Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem materiałów udostępnionych przez pedagoga.
- Pomoc w organizacji spotkań, wyjść, warsztatów, etc.

METODY PRACY

- pogadanki,
- warsztaty,
- spotkania zawodowe,
- ankiety,
- konkursy,
- rozmowa doradcza,
- poradnictwo indywidualne i grupowe,
- lekcje wychowawcze,
- wyjścia i wyjazdy.

EFEKTY DZIAŁAŃ W ZAKRESIE DORADZTWA ZAWODOWEGO W ODNIESIENIU DO UCZNI

Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:

- Dokonać adekwatnej samooceny.
- Rozpoznać mocne i słabe strony.
- Wymienić zdolności, zainteresowania i umiejętności.
- Zna hierarchie wartości, wie, że zdrowie jest jedną z najważniejszych.
- Racjonalnie planować ścieżkę edukacyjno-zawodową.
- Dostosować się do zmian.
- Analizować źródła informacji edukacyjno-zawodowej.
- Potrafi wybrać szkołę ponadpodstawową zgodną z jego zainteresowaniami.
- Współpracować w zespole.
- Sporządzić CV, dokumenty aplikacyjne i rekrutacyjne.
- Skutecznie się zaprezentować.
- Zachować się asertywnie.
- Dopasować kompetencje do zawodu.
- Sprawnie się komunikować.

- Przewidzieć skutki działań.

EFEKTY DZIAŁAŃ W ZAKRESIE DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE

- Kształtowanie aktywności zawodowej młodzieży.
- Pomoc rodzinie w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci.
- Dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców.
- Świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe.
- Mniej niepowodzeń szkolnych, zniechęcenia, porzucania szkoły, a potem pracy jako konsekwencji niewłaściwych wyborów.

PORADNICTWO INDYWIDUALNE

- Udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych uczniom.
- Kierowanie uczniów w szczególnych przypadkach do specjalistów.

WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI

- Prezentacja założeń pracy informacyjno – doradczej szkoły na rzecz uczniów.
- Włączenie rodziców jako przedstawicieli różnych zawodów do działań z zakresu poradnictwa zawodowego.
- Uświadomienie rodzicom ich wpływu na decyzje edukacyjno-zawodowe ich dzieci - rodzic jako pierwszy doradca zawodowy swego dziecka.
- Przedstawienie aktualnej oferty edukacyjnej.
- Konsultacje z rodzicami uczniów, którzy mają różnorodne problemy.

MODUŁOWY PLAN DZIAŁAŃ

MODUŁ I POZNANIE SIEBIE KLASY 1	MODUŁ II ŚWIAT ZAWODÓW KLASY 2	MODUŁ III KARIERA EDUKACYJNO – ZAWODOWA KLASY 3
<ul style="list-style-type: none"> • Zainteresowania, zdolności, umiejętności. • Moje mocne i słabe strony • Bilans posiadanej wiedzy. • Predyspozycje i skłonności edukacyjno-zawodowe. • Radzenie sobie ze stresem • Komunikacja werbalna. i niewerbalna (warunki skutecznej komunikacji), praca w zespole. • Świat zawodów, kwalifikacje i kompetencje na rynku pracy. • Udzielanie indywidualnych porad uczniom i wspieranie wychowawców w orientacji zawodowej uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zawody na rynku pracy, osobowość zawodowa. • Zawód co to takiego? (planowanie kariery, czyli jak wybrać zawód?). • Zawody przyszłości . • Wymagania i przeciwwskazania do danej pracy zawodowej. • Udzielanie indywidualnych porad uczniom i wspieranie wychowawców w orientacji zawodowej uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Planowanie przyszłości edukacyjno-zawodowej. • Źródła wiedzy o szkołach wyższych • Spotkanie z doradcami zawodowymi szkół. • Autoprezentacja, alternatywne drogi dojścia do zawodu. • Zapoznanie się z wymaganiami i procedurami rekrutacyjnymi, dokumenty aplikacyjne. • Przygotowanie spotkania z absolwentami lub lokalnymi biznesmenami, którzy osiągnęli sukces. • Prowadzenie zajęć warsztatowych • Współczesny rynek pracy, praca jako wartość. • Wyjścia na Targi Edukacyjno – Zawodowe, firm, zakładów

		• Wyjścia grupowe na dni przedsiębiorczości.
--	--	--

BIBLIOGRAFIA:

- <http://www.dziennikustaw.gov.pl/>
- <https://www.ore.edu.pl/ksztaczenie-zawodowe-i-ustawiczne/7366-programy-nauczania>
- <https://epedagogika.pl/ksztalcenie-i-wychowanie/program-doradztwa-zawodowego-od-wrzesnia-2017-r.-1769.html>
- <http://www.progra.pl/programy/scenariusze-zajec/>
- <http://doradztwo.ore.edu.pl>
- <http://doradztwo.ore.edu.pl/zasoby-pracy-uczniami-klas-7-8-szkoly-podstawowej-oraz-gimnazjum/>
- <http://scholaris.pl/zasob/106962>
- K. Druczak, M. Manturz, M. Mrozek, „Rozwijam skrzydła” Poradnik metodyczny dla wychowawców gimnazjum w zakresie doradztwa zawodowego, Wydawca: Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, Warszawa 2013.
- Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły